

Informatīvais ziņojums

“Par 2018.gada 12.marta *Euro* grupas un 2018.gada 13.marta Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes sanāksmēs izskatāmajiem jautājumiem”

Š.g. 12. un 13.martā Briselē notiks Euro grupas un Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes (ECOFIN) sanāksme.

Euro grupā plānots pārrunāt aktuālākos ekonomikas un finanšu jautājumus. Tiek plānots pārrunāt Grieķijas esošo situāciju, gatavošanos marta Euro samitam, vērtējot Ekonomikas un monetārās savienības (EMU) aspektus, un starptautiskajām sanāksmēm, vērtējot inflācijas un maiņas kursa attīstību.

ECOFIN plānots diskutēt par obligāto automātisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā saistībā ar ziņojamām pārrobežu shēmām, banku pakotni, Eiropas semestra elementiem un noslēgumā par gaidāmo G20 sanākumi un ES kopīgo nostāju.

Izvērstāka informācija par Euro grupā plānotajām viedokļu apmaiņām par sekojošiem jautājumiem:

Grieķija – esošā situācija

Sanāksmē plānots informēt par Trešās ekonomikas stabilizācijas programmas Grieķijai (turpmāk - programma) pašreizējo situāciju, tai skaitā par Grieķijas ieviestajiem prioritārajiem pasākumiem.

Grieķijai pēc otrā pārskata noslēgšanas pārskata periodā bija jāievieš vairāk nekā 100 pasākumi. *Euro* grupa 2018.gada janvāra sanāksmē panāca politisku vienošanos par programmas trešo pārskatu, ņemot vērā, ka Grieķijas iestādes bija īstenojušas gandrīz visas saskaņā ar šo pārskatīšanu prasītās reformas. Š.g. marta sākumā ir sniegta informācija, ka visi pasākumi ir ieviesti. Līdz ar to sagaidāms, ka par izmaksu veikšanu Grieķijai balsos Eiropas Stabilitātes mehānisma Direktoru padome pēc nacionālo parlamentāro procedūru pabeigšanas. Pēc lēmuma pieņemšanas Grieķijai tiks izmaksāti 5,7 mljrd. *euro* parāda apkalpošanai, iekšzemes parāda segšanai, kā arī skaidras naudas rezervei.

Jāatzīmē, ka Grieķijai ir paaugstināts kredītreitings. Šī gada februārī *Fitch* paaugstināja kredītreitingu par vienu iedaļu ar pozitīvu izaugsmi, savukārt *Moody's* paaugstināja par divām iedaļām.

Deklasificēts saskaņā ar FM 07.04.2020.vēstuli Nr.13.7-13/12/1794 (reģ. Nr.SAN-64)

DEKL_FMzino_120318_prec.docx

Programmas nākamā (ceturtā un pēdējā) pārskata noslēgšanai tiek noteikti vairāk kā 80 galvenie ieviešamie pasākumi. Ieviešamie pasākumi aptver visus Saprašanās memorandā paredzētos četrus galvenos reformu virzienus: (i) fiskālās ilgtspējas atjaunošana; (ii) finanšu stabilitātes nodrošināšana; (iii) izaugsmes un konkurētspējas nodrošināšana un investīciju piesaiste; (iv) valsts pārvaldes uzlabošana, piemēram, līdz 2018.gada maijam jāapstiprina vidēja termiņa budžets 2018.-2022.gadam, jāturpina nodokļu politikas reformu, jāpilnveido ēnu ekonomikas apkarošanu, jāpārvērtē nekustamā īpašuma nodoklis, jāsamazina ieņēmumu nenesošu kredītu līmeņa samazināšana, jāturpina valsts ieņēmumu iekasēšanas un parāda pārvaldības uzlabošana, jāievieš veselības izdevumu efektīvizēšanas pasākumi, jāturpina iepirkumu procesa centralizēšanu, jāaktualizē valsts korupcijas novēršanas plāns, jāpabeidz darba tirgus institucionālās sistēmas pārskatīšanu, sociālās labklājības pārskatīšanu, vairāku pasākumu pabeigšana investīciju licencēšanas reformas kontekstā.

Tiek plānots, ka programmas ceturtā pārskata noslēgšana varētu būt šī gada jūnijā.

Tāpat sanāksmes laikā ministrus informēs par pēc-programmas uzraudzības ietvaru, par ko nepieciešams būs vienoties, lai noslēgtu programmu. Pastāv trīs iespējamie varianti: (i) piesardzības programma; (ii) pēc-programmas uzraudzība (iii) pastiprināta uzraudzība, kurā ir stingrāka iesaiste un iepriekšēja politiskā apņemšanās. Plānots, ka detalizētāk par to diskutēs nākamajās sanāksmēs ceturtā un pēdējā pārskata laikā, jo variantu izvēle ir atkarīga arī no Grieķijas nepieciešamības pēc finansiāla atbalsta pēc-programmas laikā. Piemēram, ja pēc-programmas laikā būs nepieciešami līdzekļi, tad ir iespēja noslēdzot programmu vienoties par kredītlīnijas piešķiršanu, kas ir kā drošības līdzeklis - pieeja finansēm, ja ir nepieciešams.

Vispārīga informācija:

- Eiropas Stabilitātes mehānisma (ESM) programma ilgs līdz 2018.gada 20.augustam un kopumā Grieķija programmas ietvaros ir saņēmusi 40,2 mljrd. *euro* no pieejamiem 86 mljrd. *euro*.
- Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) 2017.gada 20.jūlijā principiāli apstiprināja piesardzības aizdevuma programmu Grieķijai, ar pieejamu 1,3 mljrd. SDR (aptuveni 1,6 mljrd. *euro*) aizdevumu Grieķijai. Aizdevums būs pieejams, kad Eiropas partneri sniegs specifiskas un ticamas garantijas par pasākumiem, lai atjaunotu Grieķijas parāda ilgtspēju. SVF programma ilgs līdz 2018.gada 31.augustam.

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Latvijas nostāja¹ ir, ka netiek atbalstīti nekādi parāda restrukturizēšanas risinājumi (ne parāda norakstīšana, ne iespējamā budžeta primārās bilances mērķu pārskatīšana, kas, iespējams, var ietekmēt Grieķijas valsts parādu un tā restrukturizācijas pasākumu apjomu), kas radītu nepieciešamību Latvijai rezervēt no valsts budžeta jaunus finanšu līdzekļus iemaksai ESM.

Gatavošanās marta *Euro* samitam

Euro grupas sanāksmes laikā plānota ministru viedokļu apmaiņa par Ekonomikas un monetārās savienības (EMU) padziļināšanas aspektiem, balstoties uz panākto progresu darbā ar to. Jautājums tiks skatīts *Euro* grupā ar mērķi gatavoties š.g. marta *Euro* Samitam, kurā plānots diskutēt arī par EMU padziļināšanu.

Pēdējā gada ietvaros ir notikušas vairākas diskusijas dažādos formātos gan par EMU padziļināšanas aspektiem kopumā, gan par specifiskākiem jautājumiem, piemēram, Eiropas Stabilitātes mehānisma (ESM) lomu EMU, fiskālo kapacitāti un fiskāliem nosacījumiem EMU. 2017.gada 6.decembrī Eiropas Komisija publicēja priekšlikumus turpmākai EMU padziļināšanai, un attiecīgi 2017.gada 15.decembrī šos jautājumus apsprieda *Euro* samitā.

Attiecībā uz diskusiju kontekstu, gatavojoties marta *Euro* samitam, jāatzīmē, ka diskusijas tehniskā līmenī nav progresējušas tādā mērā, lai marta *Euro* samitā varētu sagaidīt konkrētus lēmumus. Jāatceras, ka iepriekšējais *Euro* samits notika relatīvi nesen – decembrī. Sākotnēji nākamais *Euro* samits par EMU padziļināšanas jautājumiem bija paredzēts tikai 2018.gada jūnijā, bet bija aicinājums noturēt *Euro* samitu par EMU padziļināšanu arī martā, lai nodrošinātu šim procesam adekvātu ātrumu. Pašlaik arvien skaidrāk ir redzams, ka marta *Euro* samitā konkrētus lēmumus vēl nepieņems un faktiski dalībvalstu vadītāji uzklausi vien progresa ziņojumu, kā arī, visticamāk, vēlreiz paudīs 2017.gada decembra *Euro* samitā izteiktos viedokļus.

Ir izstrādāta otrā pozīcija par EMU padziļināšanas aspektiem un pozīcija ietver tikai tos jautājumus un diskusiju attīstību, kas notikusi pēc 2017.gada 4.decembra *Euro* grupas. Pozīcija ietver:

- pozīciju par 2017.gada 6.decembra Eiropas Komisijas priekšlikumiem;
- pozīciju par idejām, kas izskanējušās dažādās sanāksmēs laika posmā no 2017.gada 6.decembra līdz šim brīdim: Ekonomikas un finanšu komitejā, koordinētas rīcības darba grupā (*Task Force for Coordinated Action* (TFCA)), 2018.gada janvāra un februāra *Euro* grupās un ECOFIN.

¹ Spēkā ir 2015.gada 17.augusta Ministru kabineta sēdē apstiprinātā nacionālā pozīcija Nr.1 “Par nepieciešamajiem pasākumiem, kas jāveic Grieķijai, lai stabilizētu situāciju, un nepieciešamajiem lēmumiem Grieķijas makroekonomiskās korekcijas programmas noslēgšanai”.

Līdz ar to detalizētāka informācija un Latvijas nostāja par katru EMU padziļināšanas aspektu ir ietverta pozīcijā Nr. 2 “Par Ekonomikas un monetārās savienības padziļināšanas aspektiem – diskusija *Euro* grupā un *Euro* Samitā”.

Latvijas vispārīgā nostāja *Euro* grupā²

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju par progresu.

Latvijas ģeopolitiskajās interesēs ir piederēt ekonomiski stiprai un politiski stabīlai Eiropas Savienībai, līdz ar to atbalstāmi ir tādi priekšlikumi, kas stiprina EMU. Šis ir vispārējais kritērijs, pret kuru tiek vērtēti daudzi un dažādie EMU uzlabošanas priekšlikumi.

Latvijas interesēs ir atbalstīt tādas EMU reformas, kas uzlabotu *euro* zonas konkurētspēju un noturību pret ekonomiskajiem šokiem.

Latvijas pozīcija, vērtējot Eiropas Komisijas priekšlikumus par EMU padziļināšanu, tajā skaitā piedāvātos jaunus instrumentus, ir atvērta un nenoliedzoša. Svarīgi ir saprast šo instrumentu detaļas un savstarpējo mijiedarbību, tai skaitā ar citiem jau esošajiem instrumentiem, tomēr detalizēti priekšlikumi vēl tiek diskutēti tehniskā līmenī un iztrūkst padziļināta instrumentu analīze.

Gatavošanās starptautiskajām sanāksmēm: inflācijas un maiņas kursa attīstība

Sanāksmes laikā tiek plānots pārrunāt par inflācijas un maiņas kursa attīstību, gatavojoties š.g. aprīlī plānotajām starptautiskajām sanāksmēm Vašingtonā, ASV.

Pērnajā gadā Baltijas valstīs bija fiksēts straujākais patēriņu cenu kāpums gan *euro* zonā, gan ES kopumā, Latvijā patēriņa cenas palielinājās par 2,9%, bet Igaunijā un Lietuvā par 3,7%. Savukārt, *euro* zonas valstis patēriņa cenas 2017.gadā vidēji palielinājās 1,5%, kas ir straujākais kāpums kopš 2012.gada. Augstāko inflāciju salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, noteica galvenokārt ārējie faktori, proti, neapstrādātas pārtikas un degvielu cenu pieaugums pasaules tirgos. Balstoties uz Eiropas Komisijas ziemas ekonomikas prognozēm (2018.gada 7.februāra), sagaidāms, ka pamatinflācija *euro* zonā, kurā netiek ņemtas vērā enerģijas un neapstrādātas pārtikas svārstīgās cenas, joprojām būs zema, jo aktivitātes trūkums darba tirgū rūk lēni un spiediens uz algām joprojām ir ierobežots. Inflācijā joprojām atspoguļosies enerģijas cenu lielā ietekme, tāpēc prognozēts, ka tā nedaudz pieaugs. Prognozēts, ka arī 2018.gadā inflācija *euro* zonā paliks 1,5% līmenī, bet 2019.gadā pieaugs līdz 1,6%. Savukārt, patēriņa cenu līmenis Eiropas Savienībā (28) palielināsies par 1,9% 2018.gadā un par 1,8% 2019.gadā.

Gatavojoties starptautiskajām sanāksmēm, regulāri tiek veikts izvērtējums par *euro* maiņas kursa attīstību. Pēdējo 5 mēnešu laikā (2017.gada septembris – 2018.gada

² Plānots virzīt apstiprināšanai š.g. 12.marta Ministru kabineta sēdē pozīciju Nr.2 “Par Ekonomikas un monetārās savienības padziļināšanas aspektiem – diskusija *Euro* grupā un *Euro* Samitā”

janvāris) *euro* nominālais efektīvais kurss ir palielinājies par 1,2%. *Euro* vērtības kāpums bija vērojams attiecībā pret ASV dolāru (3,4%), Japānas jēnu (3,6%) un Ķīnas juānu (0,8%), Zviedrijas kronu (3,6%), Krievijas rubli (2%), Turcijas liru (14%), bet vērtības kritums bija attiecībā pret Lielbritānijas mārciņu (-3%), Čehijas kronu (-3,4%) un Polijas zlotu (-2%).

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvijas pieņem zināšanai pausto informāciju.

Informācija par ECOFIN plānotajiem jautājumiem:

Obligātā automatiskā informācijas apmaiņa nodokļu jomā saistībā ar ziņojamām pārrobežu shēmām (DAC6) – politiskā vienošanās

Tiek plānots panākt politisko vienošanos par prezidentūras kompromisa tekstu priekšlikumam Padomes direktīvai, ar ko attiecībā uz obligāto automatisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā saistībā ar ziņojamām pārrobežu shēmām groza Direktīvu 2011/16/ES.

Ierosinātajā direktīvā starpniekiem (piemēram, nodokļu konsultantiem) ir noteikts pienākums ziņot nodokļu iestādēm par iespējams agresīvām nodokļu plānošanas shēmām, ja viņi ir profesionāli iesaistīti šādās shēmās, tās plānojot vai veicinot. Priekšlikumā paredzētais pienākums attieksies tikai uz pārrobežu situācijām, proti, shēmām, kur iesaistīta vairāk nekā viena dalībvalsts, vai arī dalībvalsts un trešā valsts. Saņemtās informācijas apmaiņa starp valstu nodokļu iestādēm notiks automatiski.

Jautājums par nodokļu konsultantu, banku un citu profesiju lomu agresīvu nodokļu shēmu izstrādē un ieviešanā aktualizējies analizējot gadījumus, kad lieli starptautiski uzņēmumi izvairījušies no nodokļu maksāšanas, novirzot vienā jurisdikcijā gūtus ieņēmumus uz citu jurisdikciju, kur nodokļu likme ir zemāka, vai arī nav jāmaksā vispār. Priekšlikums ir būtisks elements cīņā pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, agresīvu nodokļu plānošanu un pārrobežu nodokļu izkrāpšanu.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē³

Latvija kopumā atbalsta kompromisa priekšlikumu grozījumiem direktīvā 2011/16/ES, jo uzskata, ka tas veicinās cīņu ar pārrobežu izvairīšanos no nodokļu nomaksas, cīņu ar pārrobežu nodokļu izkrāpšanu un agresīvu nodokļu plānošanu.

³ Plānots virzīt apstiprināšanai š.g. 12.marta Ministru kabineta sēdē pozīciju Nr.1 "Par priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko attiecībā uz obligāto automatisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā saistībā ar ziņojamām pārrobežu shēmām groza Direktīvu 2011/16/ES"

Attiecībā uz atvērtajiem jautājumiem **Latvija dod priekšroku** to shēmu pazīmju svītrotšanai, kur ir iekļautas atsauces uz Uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) likmēm un tādu pazīmju iekļaušanu “Galvenā ieguvuma testa”⁴ tvērumā. Tajā pašā laikā **Latvija ir atvērta kompromisu meklējumiem**, lai š.g. 13.marta ECOFIN sanāksmes laikā tiktu panākta vienošanās.

Banku pakotne – vispārējā pieeja

Sanāksmē saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 16. panta 8. punktu plānots izskatīt jautājumu “Pasākumi banku nozarē (Regulas par CRR⁵ un SRMR⁶ un Direktīvas par CRD⁷ un BRRD⁸) – vispārēja pieeja”. Ministri tiks aicināti apspriest Bulgārijas prezidentūras izvirzītos atvērtos Banku pakotnes jautājumus ar mērķi vienoties par vispārēju pieeju.

Eiropas Komisija 2016.gada 23.novembrī nāca klajā ar Banku pakotni, kurā ietilpst pieci tiesību aktu priekšlikumi, kas grozītu spēkā esošos tiesību aktus:

1. priekšlikums regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 575/2013 (CRR priekšlikums);
2. priekšlikums direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2013/36 / ES (CRD priekšlikums);
3. priekšlikums direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2014/59 / ES (BRRD priekšlikums);
4. priekšlikums direktīvai, ar ko groza BRRD⁹ (Banku kreditoru hierarhijas priekšlikums);
5. priekšlikums regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 806/2014 (SRMR priekšlikums).

Atbilstoši Padomes 2016.gada ceļa kartei Banku pakotnes galvenais mērķis ir samazināt kopējos riskus banku nozarē, ES tiesību aktos ieviešot finanšu regulējuma

⁴ Pārrobežu darījuma galvenajam vai vienam no galvenajiem ieguvumiem no pārrobežu darījuma jābūt nodokļu priekšrocībai/atvieglojumiem (“*tax advantage*”).

⁵ *Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) No 575/2013 as regards the leverage ratio, the net stable funding ratio, requirements for own funds and eligible liabilities, counterparty credit risk, market risk, exposures to central counterparties, exposures to collective investment undertakings, large exposures, reporting and disclosure requirements and amending Regulation (EU) No 648/2012.*

⁶ *Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EU) No 806/2014 as regards loss-absorbing and recapitalisation capacity for credit institutions and investment firms.*

⁷ *Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directive 2013/36/EU as regards exempted entities, financial holding companies, mixed financial holding companies, remuneration, supervisory measures and powers and capital conservation measures.*

⁸ *Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2014/59/EU on loss-absorbing and recapitalisation capacity of credit institutions and investment firms and amending Directive 98/26/EC, Directive 2002/47/EC, Directive 2012/30/EU, Directive 2011/35/EU, Directive 2005/56/EC, Directive 2004/25/EC and Directive 2007/36/EC.*

⁹ *Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on amending 2014/59/EU of the European Parliament and the Council as regards the ranking of unsecured debt instruments in insolvency hierarchy.*

reformu kopumu, par ko ir panākta vienošanās starptautiskā līmenī pēc 2008.gada finanšu krīzes.

Slovākijas, Maltas, Igaunijas un Bulgārijas prezidentūru laikā Padomes Finanšu pakalpojumu darba grupa izvērtēja Banku pakotnes priekšlikumus. Darba grupas sanāksmes tika strukturētas divās atsevišķās darba plūsmās: 1) prudenciālās prasības (kapitāls, likviditāte un finanšu iestāžu uzraudzība), 2) banku atveseļošana un noregulējums.

Politiskā līmenī pašlaik jau ir noslēgti divi Banku pakotnes elementi. 2017.gada 25.oktobrī Padome un Eiropas Parlaments panāca politisku vienošanos par direktīvas projektu, ar ko groza BRRD attiecībā uz nenodrošināto parāda instrumentu klasifikāciju maksātnespējas hierarhijā, kā arī par projektu regulai par IFRS¹⁰ deviņiem pārejas pasākumiem un lieliem riska darījumiem. Šie divi tiesību akti jau ir stājušies spēkā.

Attiecībā uz citiem Banku pakotnes elementiem ir panākts ievērojams progress un ir sagatavoti kompromisa priekšlikumi attiecībā uz CRR, CRD, BRRD un SRMR priekšlikumiem. Bulgārijas prezidentūra uzskata, ka minētie kompromisa teksti šajā posmā atspoguļo labāko iespējamo kopējo pakotni. Tomēr vēl ir jāatrisina trīs jautājumi, lai panāktu vispārējo pieeju:

1. tirdzniecības portfeļa fundamentālais pārskats (*fundamental review of trading book*, FRTB);

Prezidentūra piedāvā ziņošanas prasības noteikt vai nu ar deleģēto aktu, vai arī, pamatojoties uz aprēķiniem atbilstoši Igaunijas prezidentūras progresa ziņojumā noteiktajam.

2. minimuma prasību pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām (*minimum requirement for own funds and eligible liabilities*, MREL) kalibrācija un subordinācija;

Attiecībā uz MREL subordināciju Bulgārijas prezidentūra piedāvā jaunu obligāto subordinēto prasību sliekšni augstākās pakāpes bankām (ar konsolidētu bilanci noregulējuma grupas līmenī virs 75 mljrd. *euro*). Dalībvalstīm tiek piedāvāta arī otra opcija, kas sliekšni noregulējuma grupas līmenī nosaka 100 mljrd. *euro* apmērā.

3. CRR / CRD tvērums;

Prezidentūra piedāvā trīs variantus attiecībā uz Vācijas attīstības bankām – 1) šīs bankas neietvert izņēmumu sarakstā, 2) izņēmumu attiecināt tikai uz tām Vācijas attīstības bankām, pār kurām Vienotais uzraudzības mehānisms pašlaik neveic uzraudzību, 3) veidot izņēmumu visām sākotnējā priekšlikumā piedāvātajām Vācijas attīstības bankām.

Ņemot vērā jautājuma nozīmīgumu Latvijai, Latvija plāno paust savu nostāju jautājumā:

¹⁰ *International Financial Reporting Standards.*

4. citu sistēmiski nozīmīgu iestāžu (*other systemically important institutions*, O-SII) kapitāla rezerve.

Atbilstoši prezidentūras ierosinātajai pieejai jaunākajā CRD kompromisa tekstā O-SII rezerves un O-SII rezerves meitasuzņēmumiem maksimālie ierobežojumi ir noteikti attiecīgi 3% un (banku grupa plus) 1% apmērā. Pastāv iespējamība, ka tie ir pārāk zemi, lai nodrošinātu pietiekamu risku, kas rodas O-SII darbības rezultātā, mazināšanu, tādējādi apdraudot iekšzemes finanšu sistēmas stabilitāti.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē

Tirdzniecības portfeļa fundamentālā pārskata jautājumā **Latvija atbalsta** prezidentūras piedāvāto variantu, kas paredz ziņošanas prasības noteikt, pamatojoties uz aprēķiniem atbilstoši Igaunijas prezidentūras progresa ziņojumā noteiktajam. Uzskatām šo variantu kā optimālu risinājumu, kas ļauj panākt tirdzniecības portfeļa prasību labāku regulējumu un neuzliek nozarei, īpaši nelieliem tirgus dalībniekiem, neproporcionālu dubultas ziņošanas slogu. Turklāt mēs ievērojam pamatprincipu, ka būtiskas regulējuma daļas būtu jānosaka 1.līmeņa tiesību aktos, bet deleģētie akti attiecas uz ne tik svarīgiem regulējuma elementiem.

Latvija atbalsta sliekšni, kas nosaka banku piederību augstākā līmeņa bankām 100 mljrd. *euro* apmērā ar nosacījumu, ka piederības kvalitatīvie kritēriji tiek definēti 1. līmeņa tiesību aktā.

Latvija atbalsta ambiciozāku pieeju pārejas perioda noteikumos, kas ļauj noregulējuma iestādei pieprasīt MREL pirms 2024.gada.

Latvija kā labi sabalansētu risinājumu **atbalsta** prezidentūras piedāvāto variantu, kas paredz veidot izņēmumu CRR / CRD tvērumā 11 Vācijas attīstības bankām, pamatojoties uz aktīvu apmēru. Latvijai ir pieņemams arī variants veidot izņēmumu visām 16 sākotnējā priekšlikumā minētajām Vācijas attīstības bankām.

Lai panāktu sabalansētu kompromisu **Latvija uzskata**, ka makroprudenciālo prasību regulējumā nepieciešams noteikt augstākas citu sistēmiski nozīmīgu iestāžu kapitāla rezerves prasības. Citu sistēmiski nozīmīgu iestāžu kapitāla rezerves ierobežojums meitasuzņēmumiem (banku grupa plus) 1,5% apmērā mums ir absolūts minimums, īpaši apstākļos, kad prasību elastība (saņemot Eiropas Komisijas atļauju) nesniedz līdz ierobežojumiem meitasuzņēmumiem. Savukārt, kopējais ierobežojums citu sistēmiski nozīmīgu iestāžu kapitāla rezervei un sistēmiskā riska rezervei būtu labāk sabalansēts 6% apmērā.

Dažādi – aktuālie tiesību aktu priekšlikumi – Prezidentūras informācija

Prezidentūra informēs par aktuālākajiem tiesību aktu priekšlikumiem finanšu pakalpojumu jomā.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Eiropas semestris

Sanāksmes laikā plānots izvērtēt Eiropas semestra saistītos jautājumus:

- *2018.gada valstu ziņojumi un padziļinātie pārskati – Eiropas Komisijas prezentācija*

Sanāksmē Eiropas Komisija iepazīstinās ar 2018.gada valstu ziņojumiem un padziļinātajiem pārskatiem (*In-depth Reviews*), kas tika publicēti tikai š.g. 7.martā, tamdēļ sanāksmes laikā netiek plānotas diskusijas.

- *Dalībvalstu specifisko rekomendāciju (CSR) ieviešana, kas nodrošinātu produktivitātes pieaugumu– viedokļu apmaiņa*

Eiropas Komisija ir secinājusi, ka šobrīd ir labvēlīga ekonomiskā situācija, kuru nepieciešams izmantot produktivitātes uzlabošanai. Tā kā katru gadu dalībvalstīm tiek rekomendēts veikt noteiktas reformas, tad ir veikta analīze, kā šīs valstu specifiskās rekomendācijas (CSR) sasaistās ar dažādām politikas jomām, kuras ietekmē produktivitāti. Eiropa ir izgājusi no krīzes un tiek prognozēts, ka visi galvenie ekonomiskie rādītāji uzrāda pozitīvu augšupeju līdz pat 2020.gadam ieskaitot, vēlāk prognozes kļūst negatīvas. Taču neskatoties uz to Eiropa joprojām iepaliek pretstatā saviem galvenajiem konkurentiem globālā mērogā, kas saistīts ar produktivitātes kritumu krīzes periodā

Prioritārās reformas, lai veicinātu produktivitāti ir izklāstītas Eiropas semestrī. 2017.gadā liels daudzums dalībvalstu saņēma CSR produktivitātes palielināšanai dažādās tautsaimniecības jomās. Taču pieredze rāda, ka pēdējos gados CSR īstenošana ir bijusi nevienāda atsevišķās dalībvalstīs, kas nozīmē, ka spēcīgāka CSR ievērošana ir galvenais dzinējspēks produktivitātes krituma ierobežošanā.

Papildus tam dalībvalstu līmenī digitalizācijai būtu jāveicina produktivitātes celšanās. Vienlaicīgi ir arī jāefektīvē maksātnespējas režīmi, lai produktīvāk strādājošas kompānijas neciestu no tā saucamajiem “Zombie” uzņēmumiem (uzņēmumiem, kuru parādu slogs ir pārāk liels un tie nespēj atmaksāt parāda pamatsummu), kas nenoliedzami arī nodrošinās produktivitātes celšanos.

2018.gada 23.februārī Eiropas Komisija sagatavoja ziņojumu “Produktivitātes pieaugums pēckrīzes periodā: izaicinājumi un galvenie virzītājspēki”. Ziņojumā ir iekļauta EK sagatavotā analīze par 2017 .gada CSR ieviešanu dalībvalstīs saistībā ar produktivitātes pieaugumu .

Latvijai šajā ziņojumā ir norādīta šādu 2017.gada CSR saistība ar produktivitāti ietekmējošām politikas jomām:

- Valsts pārvalde;
- Cīņa ar ēnu ekonomiku un korupciju;
- Fiskālā politika un fiskālā pārvaldība;

- Nodokļu sloga mazināšana darbaspēkam;
- Prasmes un mūžizglītība.

Ziņojumā atzīmēts, ka kopš 2010.gada Latvijas produktivitāte vidēji gadā ir pieaugusi par 2,4% (ES vidēji – 0,8%), bet Latvijas produktivitātes līmenis 2016.gadā joprojām bija viens no zemākajiem ES – tikai 64,8% no ES vidējā līmeņa. Pastāv bažas, ka produktivitātes pieaugumu nākotnē bremzēs relatīvi zemais investīciju līmenis, īpaši pētniecībā un attīstībā, kā arī darbaspējas vecuma iedzīvotāju skaita samazināšanās.

Būtiskākās Latvijas produktivitāti ietekmējošās problēmas ir saistītas ar apstrādes rūpniecības spēju iekļauties un palielināt īpatsvaru pasaules vērtības ķēdēs (*global value chains*), paaugstināt darbaspēka kvalifikāciju un uzlabot darbaspēka iekšējo mobilitāti valstī, kā arī uzlabot ekonomiskās iespējas mazāk attīstītajos reģionos. Iedzīvotāju skaita samazināšanās ir radījusi spriedzi daudzu sabiedrisko pakalpojumu un infrastruktūras efektivitātē. Ņemot vērā samērā lielo īpatsvaru ekonomikā, ir jāuzlabo efektivitāte un jauninājumu ieviešanas process (*innovation performance*) valsts uzņēmumos (*state owned-enterprises*).

Eiropas Komisija ECOFIN sanāksmē prezentēs arī dalībvalstīm adresētos ziņojumus (*country reports*). Valstu ziņojumos tiks izvērtēts šo un citu CSR izpildes progress. Valstu ziņojumi tika publicēti š.g. 7.martā. Pirms tam š.g. janvārī un februārī notika ziņojumu projektu skatīšana ar dalībvalstīm.

- *Eiropas Revīzijas Palātas ziņojums par veikto Makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras (MIP) revīziju un ES Padomes secinājumi par veikto revīziju un rekomendācijām procedūras uzlabošanai*

Eiropas Revīzijas palāta veica Makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras (MIP) revīziju ar galveno jautājumu: “Vai MIP ir vispusīgi pamatota un pienācīgi īstenota?” Tā novērtēja, cik efektīvi Komisija īstenoja MIP laikposmā no 2012. līdz 2017.gadam. Balstoties uz šo ziņojumu ir sagatavoti Padomes secinājumi, kurus plānots sanāksmes laikā pieņemt.

ES Padomes secinājumu projekta galvenās atziņas ir, ka ES Padome:

- ir saņēmusi un atbalsta Eiropas Revīzijas palātas Makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras (MIP) revīzijas ziņojumu;
- pieņem zināšanai, ka, lai gan juridiskā bāze Makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras (MIP) īstenošanai ir labi izstrādāta, praktiskā MIP īstenošana nav bijusi pietiekami efektīva un tās īstenošana praksē var tikt uzlabota;
- atzīst, ka pilnībā izprot MIP mērķi, kas ir atklāt, novērst un labot potenciāli nepareizas makroekonomiskās norises, kas varētu negatīvi ietekmēt ekonomisko stabilitāti konkrētā dalībvalstī, *euro* zonā vai ES kopumā; uzsver,

ka MIP uzraudzība ir aizpildījusi ievērojamu trūkumu ES ekonomikas pārvaldības sistēmā, lai mazinātu un apkarotu ekonomiskos riskus;

- uzsver, ka Komisijas paredzētā, pārredzamā un konsekventā MIP piemērošana, tostarp laba analīze un novērtējums, kuras pamatā ir plašs kopīgu kvalitatīvu analītisko instrumentu klāsts un pamatoti ekonomiskie principi, ir būtiska saistību efektīvai īstenošanai, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret visām dalībvalstīm un saglabātu MIP ticamību; uzsver, cik liela nozīme ir pārredzamībai attiecībā uz Komisijas metodoloģiju un analīzi, kā arī tās izpratni par galvenajiem jēdzieniem, atzīstot būtisku Komisijas informācijas atklāšanas kvalitātes uzlabošanas gadu gaitā;
- atbalsta nepieciešamību vēl vairāk nostiprināt un uzlabot MIP īstenošanas aspektus, tostarp, padarot saikni starp nelīdzsvarotību un valstu specifiskām rekomendācijām skaidrāku, vienlaikus saglabājot pietiekamu dalībvalstu rīcības brīvību par ieteikumu īstenošanu, analizējot ietekmi turpmāka fiskālā vajadzības gadījumā saglabājot MIP uzraudzību un pievēršot pienācīgu uzmanību *euro* zonas nelīdzsvarotības negatīvajai pārrobežu ietekmei; pauž gandarījumu par to, ka Komisija šajā jomā jau ir veikusi vairākus pasākumus;
- atzinīgi vērtē, ka Eiropas Komisija piekrīt lielākai daļai Revīzijas palātas ieteikumu, un aicina Eiropas Komisiju ziņot Padomei par gaidāmo MIP piemērošanu 2019. gadā par to, kā tā ir īstenojusi šīs rekomendācijas.

Eiropas Komisija, publicējot Agrās brīdināšanas ziņojumu, Latvijā ne reizi vēl nav konstatējusi makroekonomiskās nelīdzsvarotības.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē

Latvija kopumā pieņem zināšanai pausto informāciju.

Neskatoties uz Eiropas semestra procesa pilnveidojumiem iepriekšējos gados, **uzskatām**, ka vēl pastāv iespējas to uzlabot. Tāpēc Eiropas Komisijai sadarbībā ar ES dalībvalstīm ir jāturpina darbs pie labākas divpusējo sarunu organizācijas kārtības, efektīvākas ekonomiskās politikas koordinācijas, uzraudzības un informācijas apmaiņas, piemēram, uzlabojot un secīgi sakārtojot ES dalībvalstu atskaitīšanās procesu Eiropas Komisijai par strukturālo reformu īstenošanu. Tāpat Eiropas Komisijai sadarbībā ar ES dalībvalstīm būtu jāturpina darbs pie strukturālo reformu īstenošanas izvērtēšanas metodoloģijas pilnveidošanas, kas ļautu precīzāk izvērtēt īstenoto strukturālo reformu un politikas pasākumu ietekmi uz izaugsmi, nodarbinātību un sabiedrību kopumā, vienlaikus apzinoties, ka sociālās aizsardzības sistēmas un darba tirgus institūcijas ir veidojušās vēsturiski un cita starpā ir saistāmas arī ar konkrētām sabiedrību izvēlēm, kā arī tās ir atkarīgas no valsts finanšu iespējām.

Attiecībā uz Eiropas semestra iekļautajiem jautājumiem:

- *2018.gada dalībvalstu ziņojumi un padziļinātie ziņojumi – Eiropas Komisijas prezentācija*

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

- *Dalībvalstu specifisko rekomendāciju ieviešana attiecībā uz produktivitātes aspektiem – viedokļu apmaiņa*

Latvija piekrīt Eiropas Komisijas secinājumam, ka šobrīd ir labvēlīga ekonomiskā situācija strukturālajām reformām ilgtermiņā, lai uzlabotu produktivitāti un ekonomisko izaugsmi.

Latvija atbalsta priekšlikumu, ka ir nepieciešams izpētīt labāko praksi ES (un visā pasaulē) un analizēt, kādi būtu visefektīvākie ceļi strukturālo reformu īstenošanā.

- *Eiropas Revīzijas Palātas ziņojums par veikto Makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras (MIP) revīziju un ES Padomes secinājumi par veikto revīziju un rekomendācijām procedūras uzlabošanai*

Latvija atbalsta sagatavoto Padomes secinājumu projektu par Eiropas Revīzijas palātas veikto Makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras (MIP) revīziju.

Gatavošanās G20¹¹ finanšu ministru un centrālo banku vadītāju sanāksmei Buenosairesā (Argentīnā) š.g. 19.-20.martā – kopīgā nostāja

Plānots apstiprināt ES kopīgo nostāju, gatavojoties š.g. 19.-20.marta G20 finanšu ministru un centrālo banku sanāksmei Buenosairesā.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē

Latvija atbalsta ES kopīgo nostāju.

Dažādi – finanšu pakalpojumu tiesību aktu ieviešanas statuss – Eiropas Komisijas informācija

Eiropas Komisija informēs par finanšu pakalpojumu tiesību aktu ieviešanas statusu.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē

¹¹ 1999.gadā tika izveidota divdesmit valstu grupa, ko pārstāv finanšu ministri un centrālo banku vadītāji, lai apvienotu sistēmiski nozīmīgas industriāli attīstītas valstis ar mērķi pārrunāt, veikt atklātas un konstruktīvas diskusijas par galvenajiem jautājumiem pasaules ekonomikā. G20 palīdz nodrošināt izaugsmi un attīstību pasaules mērogā.

G20 valstis ir ASV, Vācija, Japāna, Francija, Lielbritānija, Kanāda, Itālija, Argentīna, Austrālija, Brazīlija, Ķīna, Indija, Indonēzija, Meksika, Krievija, Saūda Arābija, Dienvidāfrikas Republika, Dienvidkoreja, Turcija un ES Prezidējošā valsts kopā ar Eiropas Centrālo banku.

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Latvijas delegācija

Delegācijas vadītāji: **Nils Sakss**, Fiskālās politikas departamenta direktors (*Euro* grupā un dalība arī ECOFIN)
Sanita Pavļuta-Deslandes, pastāvīgā pārstāve, ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece ES (ECOFIN)

Delegācijas dalībnieki:

Agnese Timofejeva, Finanšu ministrijas Fiskālās politikas departamenta direktora vietniece, Ekonomisko un finanšu lietu nodaļas LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES vadītāja

Andis Kokenbergs, Finanšu ministrijas nozares padomnieks LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES

Jevgēnija Belokurova, Finanšu ministrijas nozares padomniece LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES

Linda Duntava, Ekonomikas ministrijas nozares padomniece LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES

Antra Trenko, Latvijas Bankas nozares padomniece LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES

Finanšu ministre

D.Reizniece-Ozola

Sterinoviča
67083837, guna.sterinovica@fm.gov.lv